

Reform- landskabet i kommunerne

– *Overblik og
opmærksomhedspunkter*

Jane Møller Pedersen

Kontorchef i KL's
Økonomiske Sekretariat

KL

Reformer i gang på (næsten) alle områder

KL

Politik

Ny aftale om ældrepleje på plads: Ældre skal mødes af flere kendte ansigter

mandagmorgen

Reformstorm rammer kommunerne i 2025

De mange reformer, som skal rulles ud i år, giver alle landets kommuner en unik mulighed for at gentænke velfærden og sætte helt nye retninger for ældrepleje, sundhed og skoler. Flere kommuner er løbet i forvejen, og deres erfaringer er en forsmag på, hvad der venter forude. Ekspert peger dog på en række risici, der kan spænde ben for reformstormens succes.

Største socialreform i mange år skal øge udsattes livskvalitet

Regeringens ekspertudvalg lægger op til en af de største omvæltninger af socialpolitikken i mange år. Det handler ikke bare om økonomi, men i lige så høj grad om forebyggelse, om at skruer op for evidens og viden og ikke mindst om at måle på, om de sociale indsatser for sårbare børn, unge og voksne fører til øget livskvalitet. I denne uge forventes regeringen at fremlægge en stor aftale med 21 forslag.

Regeringen

Sundhed tæt på dig

Del 1

aftale, der afsætter en milliard

Regeringen

Regeringens ældrereform

Du bliver aldrig for gammel til at have det godt

Regeringen

Professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser til fremtiden

Højere kvalitet, mere fleksibilitet og livslang læring

Altinget

Social Nyheder Debat Navnenyt Kalender

2. maj 2024 kl. 18.00 Social

Her er handicapaftalens 25 initiativer til "økonomisk og faglig bæredygtighed"

Regeringen har indgået en ny såkaldt rammeaftale med en lang række initiativer, der på den korte og lidt lange sigt skal sikre både færre udgifter og højere faglighed på handicapområdet. Få overblikket her.

POLITIK | 06-03-2025 20:35 | FOR ABONNENTER

KL-repræsentant for grøn trepart: - Der er meget gulerod i det hér, men også pisk

Både muligheder og udfordringer i den grønne trepartsaftale blev vendt på vintermøde i Skanderborg.

Praktisk gymnasieuddannelse er del af stor reform af ungdomsuddannelserne.

Regeringen laver stor uddannelsesreform med SF og DF

Primært fokus i de enkelte reformer:

Skole og uddannelse

Skole

- Større frihedsgrader
- Mere praktisk undervisning og valgfrihed til de ældste elever
- Ro og rammer, herunder styrket indsats for de mest udfordrede elever
- Afskaffelse af det statslige kvalitetstilsyn

Uddannelse

Initiativer med betydning for kommunerne

- Etablering af epx i 2030
- 10. klasse afskaffes
- 9. klasseforløb over to år for unge i specialundervisnings-tilbud
- Retskrav til to elevgrupper på FGU
- Skærpelse af adgangskrav til hhx og stx

Erhvervs- og professions-uddannelser

Initiativer med betydning for kommunerne

- Kvalitetsløft af velfærds-uddannelser
- Mulighed for flere internationale stud.
- Mere fleksibilitet fx merit
- Praksisrettede professionsmaster-uddannelser inden for velfærdsområderne

Primært fokus i de enkelte reformer: **Beskæftigelse, social og psykiatri**

Beskæftigelses- reform

- Besparelse 2,7 mia. kr.
- Fri organisering
- Reduktion i målgrupper og regler
- Større faglig frihed
- Ny styrings- og opfølgingsmodel
- Uændret arbejdsdeling ift. a-kasser – to forsøg

Socialområdet

- Styrke den faglige og økonomiske styring af området – bl.a. via:
- Forenkling, fx tilsyn og sagsbehandling
 - Kapacitetsstyring fx herbergsområdet
 - Mere fleksible rammer
 - Styringsværktøjer – fx ny takstmodel ift. for botilbud

10 års plan for psykiatrien *Initiativer med betydning for kommunerne*

- Styrkelse af det lettilgængelige tilbud
- Dobbeltdiagnose tilbud til børn og unge
- Nye afklaringspladser
- Udbredelse af sociale akuttilbud
- Bedre hjælp ift. ADHD og autisme

Primært fokus i de enkelte reformer: **Ældre, sundhed, Grøn Trepert og øvrige forandringer**

KL

Ældre

- Større fokus på helhed og selvbestemmelse
- Større fagligt handlerum
- Tæt samspil med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund
- Velfærdsteknologi
- Nyt tværkommunalt tilsyn

Sundhed

- Færre regioner og etablering af sundhedsråd
- Flere nære sundhedstilbud
- Opgaveflytning mellem kommuner og regioner
- National plan for udviklingen af sundhedsvæsenet.

Grøn Trepert

- Omlægning af arealer
- Etablering: Danmarks Grønne Arealfond
- Ny lokal organisering, hvor kommunerne har ansvar for planlægning og implementering, herunder udarbejdelse af omlægningsplaner

Øvrige reformer og forandringer

- Værdighedsreform (udspil)
- Barnets lov er forsat under implementering
- Kontanthjælpsreform
- It-drift – fælles enheder
- NIS2
- Udligningsreform
- Museumsreform
- ...og mere!

Fællestræk i reformerne...

Decentralisering og forenkling

Større ansvar til kommunerne samt forenkling og statslig deregulering for at øge det faglige handlerum for ledere og medarbejdere.

Nye faglige løsninger og udvikling af kvalitet

Krav om faglig forandring og implementering af nye opgaver, metoder og tilgange.

Borgeren i centrum

Øget selvbestemmelse og indflydelse til den enkelte borger og større fokus på helhed og sammenhæng i opgaveløsningen.

Samspil med andre aktører

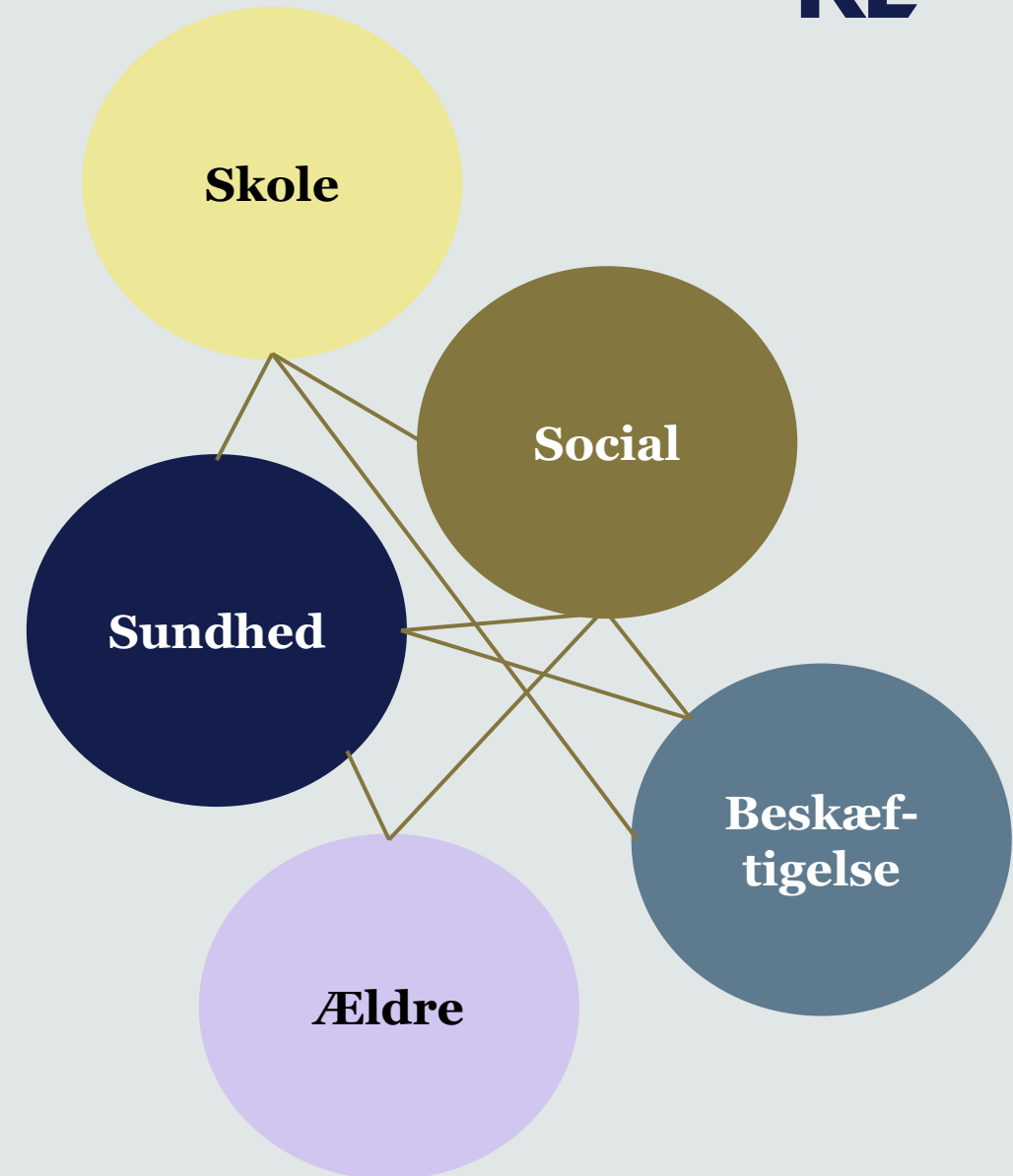
Øget samarbejde med private leverandører, civilsamfund og pårørende, så kommunens ressourcer og kompetencer geares mest muligt.

Fire opmærksomheds- punkter i reformarbejdet

Reformerne påvirker hinanden på kryds og tværs

- *Undgå silotænkning og hav fokus på sammenhæng og helhed*

- Reformerne bærer præg af sektorfaglighed – der er **ikke tale om et samlet ”program”**
- **Men:** De enkelte reformer har indflydelse på andre reformer og fagområder
- Vigtigt at have blik for ift. både **kvalitet og økonomi** – fx ift. borgere i udsatte positioner, der har behov for en helhedsorienteret indsats

Frisættelse og betydningen for velfærden

Handler om at skabe et **større fagligt handlerum** ved at **reducere regler og proceskrav**.

Frisættelse til, *men ikke frisættelse fra:*

- ✓ Fælles mål og retning
- ✓ Faglige metoder der virker
- ✓ Forpligtende faglige fællesskaber
- ✓ Helhed på tværs af fagområder.

KL

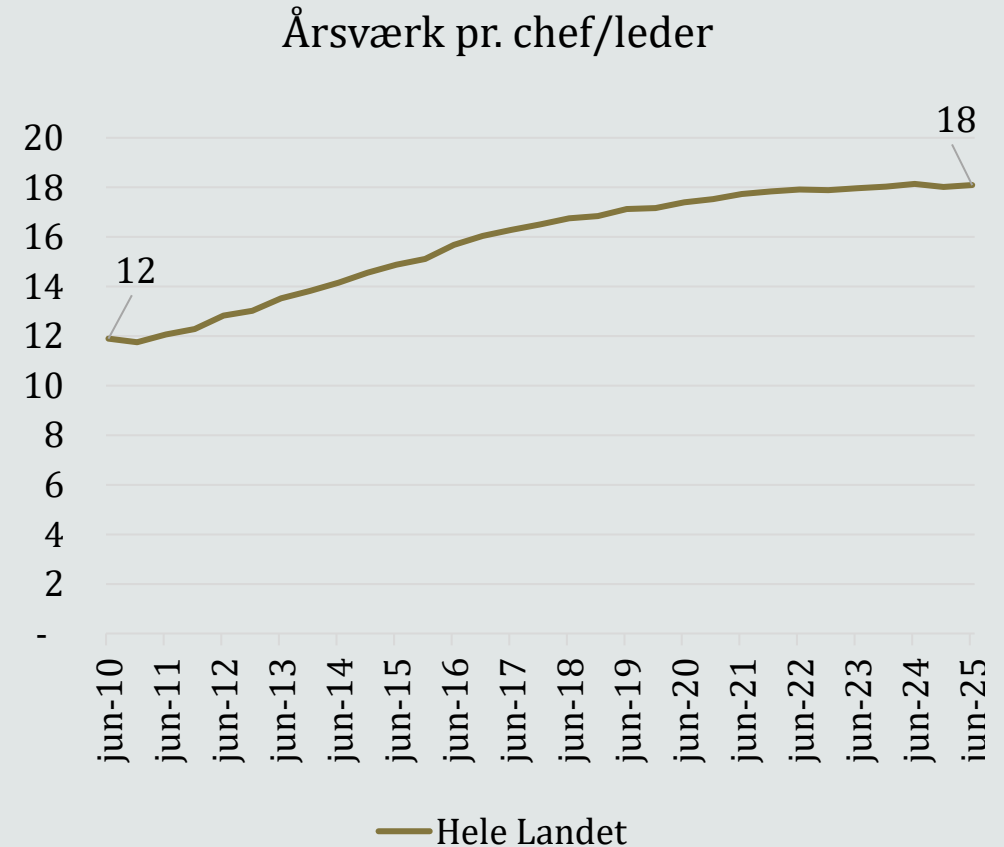
Frisættelse skaber nye roller, muligheder og dilemmaer for ledere og medarbejdere

Overvej fx..

- Har alle medarbejdere forudsætningerne for og interesse i et større fagligt ansvar?
- Hvad hvis borger og medarbejder er uenige om, hvad "god kvalitet" er?
- Hvordan forklarer ledere og medarbejdere forskelle i velfærden?
- Hvordan kan ledere og medarbejdere forventningsafstemme med borgerne på en god måde?

Faglig ledelse skal have højere prioritet

- Reformerne og den tilhørende frisættelse skaber behov for **mere og anderledes faglig ledelse** – ikke mindre
- **Sammenhæng mellem god faglig ledelse og kvalitet og værdi for borgeren**
- Fokus på **rammerne for den faglige ledelse**: Ledelsesspænd, opgaveportefølje, kompetencer mv.

Kilde: Særudtræk fra KRL SIRKA

Vigtigt med systematisk fokus og opfølgning på kvalitet, resultater og økonomi

- *Virker det vi gør?*

- **Kvaliteten i velfærden** og de **resultater**, der skabes for borgerne
 - Definere: Hvad er god kvalitet, og hvordan måler vi på det?
- **Økonomi** – fx udvikling i enhedsudgifter og aktivitet, budgetoverholdelse mv.
- **Personalemæssige forhold** - fx sygefravær, medarbejderomsætning mv.

Tak for ordet

KL